

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Kako bo Italija „civilizirala“ Abesinijo

Italijanske vojne tovarne delajo noč in dan

Mussolini zavrača vsako vmešavanje velesil v italijansko-abesinski konflikt — Oprta na svoje bajonete bo šla Italija svojo pot, pa tudi če nastane nova vojna vihra —

Rim, 15. maja. r. Prijateljski nasvet Francije in Anglije, naj se Italija ne igra preveč z ognjem v Abesiniji, ker bi mogla povzročiti požar tudi v Evropi, je izzval v Rimu silno razburjenje in ogorčenje. Ves italijanski tisk skuša na vso moč dokazovati pravilnost italijanskega stališča in potrebo »pomirjenja« in »civiliziranja« Abesinije, ki da ogroža ne samo interese Italije, marveč svetovni mir. Zato Italija kar najodločnejše odklanja »čudno in nepotrebno« vmešavanje Anglije in Francije v abesinski spor. Italija nima prav nobene potrebe, poslušati nasvete iz Pariza in Londona, piše n. pr. »Gazzetta del Popolo«, kajti sama dobro ve, kaj je v njenem interesu. Anglija naj se raje briga za tihotapstvo orožja v Abesinijo preko njenega ozemlja in naj raje pogleda, kaj delajo njeni tovarnarji orožja. Prav nepotrebna je skrb Anglije glede oslavitve italijanske pozicije v Evropi in to baš v trenutku, ko preživlja Evropa težko krizo in ko nemško oboroževanje resno ogroža evropski mir. Če more kaj poslabšati položaj v Evropi, je to baš omahljivost Anglije, ki se ne more odločiti za energične ukrepe. Italija je izdala potrebne vojaške ukrepe za varstvo svojih interesov v vzhodni Afriki. Te čete je namoestila v vpoklicom novih letnikov. Zato ni prav nič oslabilena ter dobro ve, da je pripravljena na vsak možen dogodek. Angleška intervencija pa ni nič drugega, kakor podpiranje Abesinije. V tem pogledu zapade Anglija v one stare napake, ki jih je zagrešila v svoji politiki napram Nemčiji. List končno izraža mnenje, da Francija že zaradi prijateljstva z Italijo ne bo podpirala te angleške politike. Anglija pa se zaradi Abesinije že zaradi tega nima pravice razburjati, ker je sama na vseh koncih sveta pohrustala cele narode in države!

Še ostreje se izraža oficijozni »Giornale d'Italia«, ki odločno odklanja vsako angleško intervencijo in izjavlja, da je po tej poti vsaka rešitev abesinskega vprašanja izključena, ker se Italija ne da oropati svojih življenjsko važnih interesov. Končno mora priti enkrat do razčiščenja tudi med velesilami samimi, kajti ne gre več, da bi eni kopčili kolonije, ki jih imajo že itak preveč, drugi pa nimajo kam s presežkom svojega prebivalstva. Italija bo svoje stališče branila z vsemi sredstvi. To stališče je še bolj jasno podčrtal na sinočnji seji senata Mussolini sam. V daljšem govoru je obrazložil politiko Italije glede Abesinije in izjavil, da si Italija ne pusti od nikogar komandirati. Italija je pripravljena na vse. Oprta na svojo dobro opremljeno vojsko bo šla svojo pot. Italijanske tovarne noč in dan izdelujejo vojni material in Italija je pripravljena na vse ter se ne straši niti novega vojnega požara v Evropi.

Mussolinijev govor

Rim, 15. maja. AA. Agencija Stefani poroča: V govoru, ki ga je imel v senatu o položaju v vzhodni Afriki, je predsednik vlade Mussolini izjavil, da vprašanje italijansko-abesinskih odnosov ne spada samo na dnevni red Italije. Mnogo tega, kar je rečeno ali kar stoji napisano, je dejal Mussolini, ni vredno, da bi omenjali, kaj šele, da bi tu v senatu zavračali. Energično pa je treba odbiti glasove, ki jih širijo neki krogi v inozemstvu. Semkaj spadajo pred vsem poročila o francosko-angleški diplomatski demarši v Rimu. Beseda »demarš« je sila neprijetna in bi jo radi želeli neki izven naših mej. Resnica pa je, da tega trenutka ni bilo nobene take demarše. Verjetno je, da zaradi sedanjih odnosov med Italijo, Francijo in Veliko Britanijo tudi v bodoče take demarše ne bo. Nobene potrebe namreč ni, da bi se na tak diplomatski način dobilo od Italije ekspozice o njenem stališču, čeprav bi se to hotelo iz najčistejših prijateljskih in pristranskih medsebojnih nagibov. Medtem pa se je treba vsem tistim, ki skrbijo po bratski za našo vojsko, čest, da bi jo morebitni spopad v vzhodni Afriki utegnil oslabil, kar moči prisrčno zahvaliti. Tem skrbnim in neprizadetim svetovalec, ki smatrajo našo prisotnost v Evropi za nujno, odgovarjamo, da smo istega mnenja. Da bi mogli živeti v miru v Evropi, nam je potrebna popolna varnost v Afriki. Ker je

Eritreja oddaljena od Rima 4000 km, Somali pa še mnogo več, mora biti vlada previdna. Po drugi strani pa je treba poudariti, da je število delavstva, ki je odšlo v vzhodno Afriko, morda večje od šte-

vila vojakov. Moram pa takej jasno in svečano pristaviti in izjaviti, da bomo po potrebi poslali vse naše vojake, pri tem ne bo smel nihče nastopati kot nestrani sodnik, da sodi o značaju in obsegu naših varnostnih ukrepov. Nihče, razen Italije, ne more biti v tej kočljivi stvari sodnik, kajti Italija v svoji dramatični in krvavi zgodovini ni pozabila izkušnje, ki jo je že enkrat doživela. Raje bi videl, da se mi očitajo nedostatkli glede varnosti naših kolonij in življenja naših vojakov doma in onstran morja.

Kar se tiče diplomatskega razvoja tega spora, ve ves svet, da nismo odklonili razgovorov s predstavniki abesinske vlade in da smo nedavno tega prosili v Addis Abebi, naj tudi Abesinija določi svoje predstavnike v odbor za pomiritev. Naša dolžnost pa nam ne dovoljuje, da bi se vdajali prevaram, ker vemo, da je Abesinija segla po neverjetni oborožitvi in izdala priprave za mobilizacijo. V Addis Abebi, zlasti med manjšimi poglavarji, vlada tako stanje duhov, ki preprečujejo vsak sporazum z Italijo.

Kar se tiče Evrope in žalostnih možnosti, ki bi se lahko dogodile, želim pred senatom vnovič poudariti, da bomo obdržali pod zastavo letnike 1911, 1913 in 1914 in kot rezervno letnik 1912 vse dotlej, dokler bo to potrebno. Smatram, da zadošča 900.000 vojakov za našo varnost. Mobilizirani vojski so izvrstno opremljeni in je njihova morala sijajna. Zato lahko brez pretiravanja rečemo, da so izredni. Vrh tega so naše najmodernejše tovarne opremlile našo vojsko s potrebnim orožjem, ker ne prikrivam, da naša vojna industrija dela zadnje mesece s polno paro.

Oprta je na našo vojsko, mornarico

in letalstvo hočemo nadaljevati politiko iskrenega in podrobnega sodelovanja z vsemi evropskimi, velikimi in malimi, sosedi in oddaljenimi državami, da ostanimo taka ravnanja in sporazume, brez katerih bi svet in evropska celina strmoglavila v ponor. Naša vojaška pripravljenost, ki smo ji posvetili in ki ji bomo posvetili vso svojo skrb, ne bo nikogar ogražala, marveč bo le okrepila mir.

Mussolini je končal svoj govor z besedami, da deli ta njegova izvajanja tudi senat, Senatorji so Mussoliniju priredili viharne manifestacije.

Kljub protestu in grožnjam Italije pred DN

London, 15. maja. r. V angleških vladnih krogih so skrajno neprijetno presenečeni nad ogorčenjem Italije zaradi prijateljskega nasveta glede mirne poravnave abesinskega konflikta. Ton italijanskega tiska, še bolj pa sinočnji Mussolinijev govor je iznenadil vse angleške kroge. Anglija je želela spraviti spor s sveta brez posredovanja Društva narodov, da bi Italija ne prišla v neprijetno vlogo obtoženca. Odgovor Mussolinija je to preprečil. Sinoči je lord Eden izjavil v spodnji zbornici, da sedaj ni druge poti, kakor da pride spor pred Društvo narodov in se obravnava po običajni poti. Če bo izid tega postopanja za Italijo neprijeten, naj si sama pripiše posledice. Anglija bo z največjo pozornostjo zasledovala nadaljnji razvoj dogodkov.

skega zunanjega ministra g. Laval v sovjetski prestolnici. Velik vtis je na francoske novinarje napravil razvoj Moskve, njeni nebotičniki in razkošna podzemna železnica, katere postaje, pravijo francoski novinarji, se dajo primerjati z najrazkošnejšimi dvoranami. Novinarji so polni presenečenja in občudovanja razkošnosti, ki so jo videli na sinočnem plesu, prirejenem na čast francoskim gostom. Narodni komisariji so prišli na ples v brezhibnih frakih, generali pa v srebrnih uniformah. Zato sta bila pa znani sovjetski novinar Radek v sivi potniški obleki, znani marksist Buharin pa v običajni narodni noši. Po drugi strani je pa g. Litvinov odlično plesal z gospo italijanske poslanke. Šef sovjetskega protokola je dal opolnočiti znamenje za odhod v obednico. Tam so večerjali v srebrnih posodah bivših velikih knezov.

Priprave za pogreb maršala Pilsudskega

Pogrebne svečanosti v Varšavi bodo v petek, pokop v Krakovu pa v soboto

Varšava, 15. maja. AA. Po neuradnem poročilu bo svečana služba božja za pokojnim maršalom Pilsudskim v Varšavi v petek, svečani pogreb pa bo v Krakovu v soboto. Iz varšavske katedrale, kjer bodo razstavljene posmrtni ostanke velikega državnika in vojaka, bo sprejeto krenilo na Mokotovski polje, kjer je pokojnik vršil preglede vojske in kjer bodo čete varšavske garnizije in odposlanstva vseh poljskih vojakov izkazala svojemu vrhovnemu poveljniku zadnje časti.

Budimpešta, 15. maja. AA. Na seji narodne skupščine je predsednik skupščine imel govor o pokojnem maršalu Pilsudskem. Po zaslugi velikega pokojnika, je prišlo zadnjih deset let do tesnih odnosov med poljskim in madžarskim narodom. Skupščina je nato soglasno sklenila odpustiti poljskemu parlamentu brzojavno sožalnico, ki naglašala, da želi madžarski narod, naj bi poljski narod tudi v bodoče hodil po poteh, ki jih je začrtal veliki pokojnik.

500 rudarjev zasutih

Strahovita rudarska katastrofa na Kitajskem

Šanghaj, 15. maja. r. V velikem rudniku blizu Sinanfua, ki ga eksplozivirajo Angleži, je prišlo do strahovite katastrofe. V glavni rov, v katerem je bilo zaposlenih nad 700 kitajskih rudarjev, je nenadoma vdrla voda s tako brzino, da se ni mogel nihče rešiti. Rudarji iz drugih rovdov so takoj prihiteli na pomoč, kljub temu pa so rešili le dva 200 rudarjev, dočim je ostalih 500 našlo strašno smrt. Pri kopanju so rudarji našli na močno podzemno vodno žilo, ki je v par minutah zalila ves rov. Da bi preprečili prodiranje vode v ostale rove, so jih morali z vso naglico zazidati. Zaliti rov bodo morali najbrže

prav tako zabetonirati, ker drugače sploh ne bodo mogli ustaviti dotoka vode in bi bil v nevarnosti ves rudnik.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved: Toploje, ni nevarnosti za mraz, spremenljivo.

INOZEMSKE BORZE.

Curih, 15. maja. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.08, Newyork 309.25, Bruselj 52.31, Milan 25.45, Madrid 42.25, Amsterdam 209.45, Berlin 124.30, Dunaj 58.-, Praga 12.89, Varšava 58.325, Bukarešta 3.06.

Obnova Velike antante

Angleži vidijo samo v obnovi vojaškega zavezništva rešitev Evrope pred novim klanjem

Pariz, 15. maja. r. »Echo de Paris«, ki velja za organ francoskega generalnega štaba, se bavi v daljšem članku o mednarodnim političnim položajem in prihaja do zaključka, da se Evropa vedno bolj vrača v predvojno stanje. Negativna, naravnost uporniška politika Nemčije, ki odklanja vsako sodelovanje pri organizaciji mednarodnega mira in varnosti, na drugi strani pa francosko-rusko zavezništvo, ki je prišlo do izraza v pravkar sklenjenem paktu, sila tudi Anglijo, da misli na resno preorientacijo v svoji zunanji politiki. V angleških krogih vedno bolj prodira spoznanje, da je vsak račun z Nemčijo pogrešen ter da miru ne bo mogoče ustvariti z razorožitvijo, marveč samo z močnimi defenzivnimi zvezami, slonečimi na dobro organiziranih armadah. To stališče zastopa zlasti sir Austin Chamberlain, ki se z desničarsko orijentiranimi krogi konzervativne stranke odločno zavzema za obnovu nekdanje velike antante. Po njegovem mnenju predstavlja edino solidno jamstvo za varnost Anglije in Evrope sploh vojaška zveza med Veliko Britanijo, Francijo in Italijo. Izpopolnjena s

francosko-ruskim zavezništvom bi bila ta zveza dorasla vsakemu položaju in nicesar ne bi moglo ogroziti miru Evrope. Nemčija, ki dosledno odklanja kolektivno organizacijo mira in varnosti, bi bila v tem primeru prepuščena sama sebi in tako izolirana, da bi pač ne mogla misliti na nikake pustolovščine.

List se v zvezi s tem bavi tudi z vplivom francosko-ruskega pakta na zunanjo politiko Poljske. Po mnenju lista bo v najkrajšem času prišlo do konference generalnih štabov Francije in Rusije, a to bo napotilo tudi Poljsko, da na novo prouči položaj in odredi svoje stališče. S smrtjo Pilsudskega je izgubil poljski zunanji minister Beck ono avtoritativno oporo, ki mu je doalej dopuščala, da je lahko hodil svoja pota. Beck v vojaških krogih, ki bodo po smrti Pilsudskega brez dvoma še bolj prišli do vpliva, kakor dosedaj, nima opore in več ko verjetno je, da bo že v par tednih prišlo do popolne preorientacije poljske zunanje politike v duhu francosko-ruskega pakta, ki pušča odprta vrata za pristop Poljske. Če se to zgodi, potem bo Evropa rešena moreče skrbi za svoj mir.

Laval v Moskvi

Razgovori, ki potekajo zelo ugodno, bodo danes končani

Pariz, 15. maja. r. Zunanji minister Laval je imel večeraj večurni razgovor s Stalinom. Razgovoru so prisostvovali tudi obojestranski eksperti. V pariskih političnih krogih pripisujejo temu razgovoru posebno važnost. Glavni predmet razgovorov je bila praktična uporaba francosko-ruskega pakta tako na polju zunanje kakor na polju notranje politike. V zvezi s tem je bilo tudi vprašanje komunistične propagande v Franciji, predmet obširne in živahne razprave. Francoski listi napovedujejo, da bo v zaključnem komuniqueju, ki bo objavljen drevi izrecno poudarjena potreba osiguranja zanesljive državne obrambe. Ta skupna izjava bo po mnenju francoskih listov pomenila jasno in nedvoumno odpoved tretji internacionali, ki bo morala ustaviti vso svojo dosežanjo komunistično in protimilitaristično propagando. »Petit Parisien« tudi poroča, da sta Laval in Stalin proučila vse iz francosko-ruskega zavezništva iz-

virajoče praktične probleme in podrobno razpravljala tudi o pospeševanju medsebojne izmenjave blaga. Načela sta tudi vprašanje predvojnih ruskih dolgov in je po informaciji lista tudi to vprašanje vsaj deloma rešeno. Končno je Laval razpravljal z ruskimi državniki tudi o stališču Nemčije do vzhodnega pakta. V zvezi s tem so tudi proučili možne izpremembe v načrtu tega pakta, ki naj bi omogočile pristop Nemčije in Poljske. Po teh razgovorih je imel Laval pol ure trajajoč sestanek s predsednikom izvršnega odbora sveta ljudskih komisarjev Kalininom.

Kaj so videli francoski novinarji

Pariz, 15. maja. AA. Francoski novinarji, ki so v spremstvu g. Laval, pošiljajo iz Moskve obširna poročila o obisku franco-

Avtomobilizem in znižanje bremen

V Ljubljani je pod plombo še 149 osebnih in 58 tovarnih avtomobilov ter 92 motociklov

Ljubljana, 15. maja.

Nasemu avtomobilizmu se obetajo boljše časi. Končno je ukinjena državna taksa, ukinjene so banovinske takse v vseh banovinah, v veljavi so le še mestne takse, a te ne povzročajo več težav, v dokaj znosni obliki. V dravski banovini pa je ostala trošarina na pnevmatiko poleg mestne takse v Mariboru in Ljubljani, oboje kakor lani v neokrajni višini.

Avtomobilisti se zaradi tega pritožujejo, kajti razbremenitev motornega prometa pri nas tako ne odgovarja povsem načelom, ki so bila osvojena pri nedavni reformi. Avtomobilistom pa ne gre v toliko za odpravo trošarine na pnevmatiko, saj so argumenti banke uprave spričo naš 4000 km dolgega omrežja banovinskih cest razumljivi. Precej drugačnja pa je situacija glede mestne takse tako v Ljubljani kakor v Mariboru. Tu gre ne le za neznosno, marveč tudi z ničemer opravičljivo čisto izredno fiskalno obremenitev ljubljanskih, oziroma mariborskih avtomobilistov in motociklistov.

Vzdrževanje mestnih ulic ni potrebno zaradi ljubljanskih avtomobilistov, marveč zaradi avtomobilističnega prometa vobče, kjer prihajajo v poštev tudi lastniki avtomobilov iz okolice in sploh z dežele.

V Beogradu znaša letna taksa 500 Din, v Zagrebu je znašala dosedaj 1000 Din, ki so jo znižali na 500 Din, dočim se plačuje v Ljubljani povprečno letnih 1800 do 2000 Din, v mnogih primerih pa po 2500 do 3000 Din po teži vozila.

Taka fiskalna politika mestne občine ni niti pravična, niti koristna. V Ljubljani je baš zaradi te takse še mnogo vozil pod plombo. S tem pač nastaja večja škoda za mestno blaginjo, obenem pa škodi tudi banovinskim in državnim financam glede na izostanek dohodkov od trošarine na gorivo. Ob znosnejši mestni taksi bi bilo mnogo več registriranih v Ljubljani, tako pa jih lastniki na kakršenkoli dopusten način prijavljajo pri sreskih načelnikih na deželo.

Jurjevanje jeseniških strelcev

Jesenice, 14. maja.

V nedeljo je priredila jeseniška Strelska družina jurjevanje. Za pravi zgodaj nas je budnica vabila na strelšče pod Možaki. Tam je predsednik s kratkim nagovorom na člane družine in prijatelje strelskega sporta otvoril novozgrajeni strelski dom in oddal prvi strel, kakor se je razvil živahno streljanje vse do popoldne ter prijetno domače razpoloženje ob prvovrstnih razstrelitvah in pivu.

Novootvorjeni strelski dom je lična, enonadstropna zgradba z velikimi strelskimi linami in širokimi okni. Zgornji prostori so namenjeni samo za streljanje, pritličje pa bo lahko služilo tudi za zabavo in plesišče. Ko bodo vsa mizarstva dela dogotovljena in nabavljena vsa oprema, bo strelski dom eden najprijetnejših razvedrišč na Jesenicah. Zunanost zgradbe je sicer preprosta, zato pa tem bolj prikopana in spominja na naše planinske domove. Ta vtis poudarja bližnja gozda in pa lepa zelena trava, zlasti pa še Sava, ki prav blizu brzli mimo. Počutis se kot v prosti naravi, da le od strojev in cestnega prahu, kot med našimi gorskimi vrelkami.

Čujemo, da bo naša agila strelska družina v kratkem priredila strelsko tekmo in popoldansko zabavo v večjem obsegu. Želimo ji prav mnogo uspeha, ki bo najlepše plačilo za njeno stvarno delo in trud. Pa še javnost želimo opozoriti na to našo družino, ki si bo, sodeč po njenem dosedanjem delu, znala kaj kmalu pridobiti ugled in priljubljenost v našem okolju.

Protituberkulozna liga v Trbovljah

Trbovlje, 14. maja.

Včeraj popoldne ob 17. uri se je vršil v prostorih tukajšnje gospodinske šole na Vodah občni zbor trbovlske Protituberkulozne lige. Pričakovali smo, da bo občni zbor zlasti glede na to, da je bilo napovedano obenem predavanje o jetiki, bolj obiskan. Prišli pa so, kakor običajno na taka predavanja, večinoma le delavci. Pred občnim zborom je imel zanimivo poučno predavanje občinski zdravnik g. dr. Jenšterle, ki je v svojem strokovnem izjavu predložil vse ukrepe v sistematični borbi proti jetiki v zadnjih letih v rudarskih revirjih. S temi ukrepi se je doseglo, da znaša danes umrljivost na jetiko le 11 do 12% vseh smrtnih primerov, kar je za rudarske revirje glede na slabe klimatske prilike in dr. malo. Obširno je predavatelj razlagal vse nevarnosti, ki nam prete s strani te nevarne ljudske bolezni, zlasti je tudi pojasnil vse ukrepe, ki so potrebni, če hočemo očistiti sebe in svoje okoličnice. Zlasti se je posvetila največja pozornost šolski mladini, ki se jo sedaj stalno preiskuje. S tem se hoče že v kalit zatreči vsak pojav jetike pri mladini, kar je največjega pomena za zdrav narod.

Po predavanju je otvoril občni zbor predsednik krajevne PT lige šolski upravitelj g. Plavšak, ki se je uvodoma spomnil blagopokojnega viteškega kralja mučenika, največjega dobrotnika vseh revšev. Iz poročila predsednika smo posneli, da kriza močno ovira tudi to humano ustanovo, vendar je pa kljub vsem oviram z uspehom izpolnjevala svojo človekoljubno nalogo med našimi najrevnejšimi — jetičnimi bolniki. Tudi v preteklem letu je poslala liga na svež zrak vrsto mladih, ki so bili bolni zaradi bolezni, razdelila je med bolne mnogo mleka, druge bolnike zopet napotila v dispanzer, kratka v polnem obsegu je liga tudi v preteklem poslovnem letu opravila svoj obseg.

Tudi poročilo marljive tajnice gđe. učiteljice Plavšakove dokazuje obsežno in živahno delo lige. Blagajnik g. Kos Mirko se je, kakor pri drugih društvih, kjer deluje, tudi pri ligi izkazala kot izredno marljiv in požrtvovalen član, ki ima za splošno dobro društva vidne zasluge. Enako pri-

li. S tem je mestna občina prav tako pri-

krajšana na dohodkih. Celokupni rezultati oziroma vpliv ukinitve takse na motorna vozila število se niso znani. Po nekaterih splošnih občinskih sodeh pa je prišlo razmeroma največ vasil ponovno v promet v ostalih banovinah in v Beogradu. V dravski banovini je še vedno veliko vozil izven prometa, sorazmerno pa največ v Ljubljani. Ponojaj v Mariboru, Celju in pa sploh v vzhodnih predelih banovine je nekoliko boljše.

Uprava policije v Ljubljani je imela začetkom leta v evidenci 450 osebnih avtomobilov, 170 tovarnih in 220 motociklov. Od tega števila je prešlo v prvem četrtletju letos v promet: 209 osebnih, 102 tovarnih in 56 motociklov. Izven prometa jih je torej ostalo: 241 osebnih, 68 tovarnih in 164 motociklov. Do 1. maja pa je prešlo v promet še 92 osebnih in 10 tovarnih avtomobilov ter 72 motociklov, pod plombo pa je sedaj 149 osebnih in 58 tovarnih avtomobilov ter 92 motociklov. Od teh vozil je morda kakih 20 odstotkov takih, ki so postala sčasoma več ali manj nerabna in verjetno sploh ne bi prišla v promet, v glavnem pa so lastniki obnavljajo s prijavo zaradi davkov, ki so še ostale v banovini, predvsem pa zaradi visoke mestne takse.

Navzlic vsem težavam pa se nedvomno že čuti blagodejni vpliv sedanje reforme davkov na motorna vozila. To se bo pokazalo posebno, ko bodo zbrani tudi vsi podatki na sreskih načelnikih, kar je pričakovati za konec maja. Uspehi, v kolikor bodo že letos znatnejši, se bodo pokazali šele kasneje v polni vozi sezoni. Zasekrat je led prebit in more se z gotovostjo računati, da bo v prihodnjem letu razvoj našega avtomobilizma še vidnejši in hitrejši.

Kar se tiče Ljubljane in Maribora posebej pa bo vsekakor treba revidirati tudi obstoječe davke, da se s tem doseže razvoj avtomobilizma in motorizma do tiste stopnje, kakor gre Sloveniji kot izrazito tujkoprometni deželi.

zmanje je izrekel občni zbor tudi marijevo-

mu odborniku g. Ivanu Raku, ki je sam zbral nekaj tisoč dinarjev prispevkov v ligine namene.

Po poročilih je predlagal g. Gmšak, da ostane tudi za prihodnje poslovno leto stari odbor z izjemo onih, ki se se niso redno udeleževali, kar je bilo soglasno sprejeto.

Pri raznoterostih se sprejme predlog, da se bodo pozvala vsa trbovlska društva brez izjeme, da pristopijo k ligi kot kolektivni člani, s čimer si bo liga materialno precej opomogla, saj je v Trbovljah nad 80 društev, ki bi lahko vsa pristopila, kar je članarina 12 Din za društvo vendarle malenkostna. Ker je bil dnevni red izrpan, je predsednik g. Plavšak zaključil občni zbor z željo, da bi bil uspehi dela ob letu še večji kot so dosedajni.

Učiteljstvo krškega sreza

Krško, dne 13. maja.

V soboto 11. t. m. je sresko učiteljsko društvo Krško zborovalo v osnovni šoli v Mokronogu. Zbor je vodil tov. predsednik Ivo Pečnik, šol. upravitelj iz Radeč, ki je v izbranih besedah pozdravil šolskega nadzornika tov. Hrovata Ivana ter vse navzoče učitelje in učiteljice.

Med dopisi, ki jih je prečital predsednik, je bila najvažnejša okoliščina za učiteljsko bolniško blaginjo. To ustanovo je učiteljsko zborovanje, utemeljuje svoj sklep s tem, da ima prebale izkušnje pri osebnosti na železnici in drugje. Sicer dobra in nad vse idealna zamisel se v praksi izvaja do skrajnosti slabo in to v vseh področjih, zato je umestnejše, da sekcija pokrene akcijo, da dobi učiteljstvo zopet drugi razred v bolnicah, kakor ga je že imelo.

Tov. Franjo Čuk, učitelj v Radečah, je predaval o »Jadranskem vprašanju«. S svojim vzorno sestavljenim referatom je nanašal kup perečih vprašanj, posebej v zgodovinske dejstva je dokazal našo upravičenost do posesti solčne Dalmacije in sploh vsega Jadrana. Pozval je učiteljsko, da pristopi v čim večjem številu k Jadranski straži in vzgaja mladino v ljubljani do našega Jadrana. Predavatelj je bil nagrajen za svoja izvajanja s turnim aplavzom.

Tov. Vaniš iz Krškega se je potrudil s svojim poročilom gospodarskega odseka in je podal nad vse zanimivo sliko našega zadružnega življenja. Tov. nadzornik Hrovat pa je toplo priporočal učiteljsko vstop v učiteljske zadružne organizacije, na kar je predsednik društva tov. Pečnik zaključil učiteljski zbor in se zahvalil vsem tovarišem in tovarišicam za poset.

Zgodba o skrivnostnem zakladu

Današnja graška »Tagespost« prinaša zanimivo zgodbo o skrivnostnem zakladu, v katero je zapleten 60-letni Slovenec Kolar iz ptujske okolice. Kolar se je nedavno v neki tukajšnji kaznilnici seznanil s rojakom, ki so ga avstrijske oblasti po razne preke meje in ta mu je pripovedoval, da je bil lani skupaj v zaporu z neko težko ribco. Ta vlomilec je pripovedoval, da je nekje na štajerskem zakopal okrog 200.000 šilingov, ki jih je nekako pred 8 do 10 leti nakradel po raznih krajih. Moč se vedno sedi v zaporu in je baje alina potrt, ker ne more do tega denarja. Kolar se mu je ponudil, da gre po skriti zaklad, katerega polovico bo izročil njegovim sorodnikom. Zaprti jetnik je povedal Kolarju, da je denar zakopan v zapadni štajerski med Krottendorfu in Sv. Janezom pri Hohenbergu blizu kapelice poleg železniškega mostu. Kolar je brez dovoljenja prekorčel pri Lučah avstrijsko mejo in je ubral proti zapadni štajerski. Kmalu je bil na opisanem kraju. A glej nesrečo! Prav tam, kjer je baje zaklad zakopan, lemo kamenje za novo cesto. Kolar je uvidel, da sam ne bo mogel odkopati vsega

zakladija in pretil zato je najel za kopa-

nje več delavcev, ki jim je obljubil provizijo. Zadeva je pa prišla na uho tudi tamonjnim oročnikom, ki so Kolarja aretirali. Moč je še vedno trdno prepričan, da je zaklad tam zakopan. Ker je popolnoma tizen in normalen, se bodo avstrijske oblasti obrnile na naše, da določimo, koliko je resnice na stvari. Kolarja so pa za enkrat obdržali v zaporu, ker je osumljen soudeležbe pri tatvinah.

Francosko odlikovanje

Maribor, 14. maja.

V soboto svečer je priredil mariborski Francoski krožek prireditelji akademiji na čast francoskemu konzulu g. Remérandu iz Ljubljane in gospodu C. D'Acaro ter B. Vrečko, katerima je konzul izročil odlikovanje za kulturno delo na polju francosko-jugoslovenskega zblizanja.

Po pozdravu odličnih gostov francoskega konzula g. Reméranda in prof. J. Lacroixa se je konzul zahvalil za prijeten sprejem ter poudarjal v lepo zasnovanem govoru važnost Francoskega krožka za medsebojno zblizanje. Nato je čestital krožku, zlasti pa gospodu C. D'Acaro in B. Vrečko k lepemu uspehu ter jima izro-

„V času obiskovanja“

Krasno opremljena in odlično pripravljena predstva ni našla publike

Ljubljana, 15. maja.

Po dolgem pričakovanju, odlašanju zaradi tehničnih težav in ovir, zaradi epidemije gripe med članstvom gledališča ter po brezkonnem trudu z ogromnim človeškim in stvarnim aparatom smo snoči dočakali krasno predstavo E. Gregorinovega drugega pasijona tudi na odru naše drame.

Okoli devetdeset oseb sodeluje, med temi večina neigrancev, stativov obeh spolov in tropa otrok vseh starosti. Tako so na tej predstavi prizori, ki so po številnosti in polnosti največji in za pogled najbolj učinkoviti, kar jih je kdaj šlo preko naše scene. Osem postaj o Jezusovem poslanstvu na zemlji, kakor je imenoval avtor svoje delo, se odigrava v močnem stalnem okviru, ki se mu zelo slikovito izpreminja ozadje z zastori ali dekoracijami; stranski dohodi, stopnišča in vrata služijo vedno drugim svrham in prizorišča predstavljajo z naglo razvrščenim pohištvom devetoro najrazličnejših prostorov v Nazaretu, Jeruzalemu, na Golgoti, v grobnici in končno v živi sliki menda v nebesih.

Prekrasne so te slike, dvignjene še z umetno rasvetliljo in izpremenjene po večini novih stilskih kostumih Rimljanov in Judov. Barvitost in slikovitost v nošah, uniformah, v naravi s svetločimi grmovi in zelenjem, junaških moških, ljubkih otrok in lepih žen je toliko, da gledalec s kratkima dvema odmoroma od 8. do 9.12. ponoči.

Petje in glasbila, ki jim je dal vsebine skladatelj prof. M. Tome, razkošno orgljanje, ki ga mojstrski izvaja skladatelj msgr. St. Premerl in končno veličastno zvonjenje zvonov cerkve Sv. Petra v Ljubljani dajejo predstavi še posebno divotno barvo.

Avtor in režiser g. Edvard Gregorin nam je tako podal predstavo, ki vizuelno in akustično ter v vseh zunanjih zahtevah pompozno ustreza najbolj razkošni domišljiji o času, ko je živel, trpel in umrl Jezus Nazareneec. Zares opravljeno je veliko in težko delo odlično in krasno.

Zal, da prekasno! Predstava, ki bi v velikonočnem času brez dvoma privabila množice, ni imela snoči niti najmanj zadovoljivega števila poslušalcev. V prazni hiši pa ni pravega razpoloženja. To je obžalovati tem bolj, ker so se tako igralci kakor vsa mase idealisti, ki sodelujejo neosebno, potrudili, da so podali naj-

boljšo predstavo. Seveda je vsebina bolj miselna kakor dramatična, bolj slikovita kakor učinkovita s konflikti in akcijami. Svoje delo je izdal E. Gregorin v lepi knjigi, ki si jo vsako lahko prečita, preden si ogleda predstavo. Potem mu bo užitek večji in razumevanje poglobljeno.

Gregorin piše v uvodu svoje knjige: »Jezus je bil človek — Kristus je Bog. Zato Kristus in njegove božje narave ni mogoče predstavljati. Pač pa predstavljamo Jezusovo človeško naravo... Vse to si predstavljamo (igralce) osvoji in po svojem občutku in izraznih možnostih izoblikuje. In kolikor je v njem Njegovega duha, vsaj toliko razodeva tudi Njegovo božjo naravo...«

G. Gregorin je svojo koščino nalogo izvrševal ne le bistro in skrajno taktno, nego tudi z duševno poglobljenostjo, ki je zmagovala in osvajala. Drugo veliko ulogo Jude iz Karije je posebej zelo posreženo, močno in zajemljivo g. Jerman, upravitelj Judeje, Ponceja Pilata, je igral z nobelo in simpatično čustvenostjo visokoizobraženega Rimljana g. Levar, zelo dober stotnik Longin bodajo kristjan, je bil g. Drenovec, Marijo je izvršno dala najboljša naša »matič«, g. Marija Vera, dva zanimiva ostra tipa, farizej in saducej, sta g. Skrbinšek in Lipah, ob njima menalec g. Sanein, izvršni govornik rabi Gamaliel g. Pianecy, odlični Jožef Arimatejec g. Daneš, Nikodem g. Plut, fanatik Kaita g. Cesar, prav realistični Peter g. Bratina, ljubka Mirjam g. Slavčeva in lepa žena iz Magdale g. Nablocka v elektnih prizorih. Poročnost sta zbužala anonimna igralca Janeza in bogatega mladitca, kakor tudi slepega in hromea. Kot bralec je sodeloval z jasno besedo g. C. Debevec.

Nove dekoracije po osnutkih g. arh. Franca so žele splošno priznanje. Vse je bilo točno pripravljeno in izvajano nad vse zadovoljivo. Ako se posreči postaviti to dramo na bodočem evharističnem kongresu na prostem, na dvomim, da najde predstava dovolj pravilno duševno usmerjene publike in z njo čim globlje vtiska. Pri predstavi na odru pa bi si želel orgljanje pred zastorom; zdaj ga skoraj dočela duši ropot na odru. Premlovo orgljanje pa se mora poslušati! F. G.

Nove dekoracije po osnutkih g. arh. Franca so žele splošno priznanje. Vse je bilo točno pripravljeno in izvajano nad vse zadovoljivo. Ako se posreči postaviti to dramo na bodočem evharističnem kongresu na prostem, na dvomim, da najde predstava dovolj pravilno duševno usmerjene publike in z njo čim globlje vtiska. Pri predstavi na odru pa bi si želel orgljanje pred zastorom; zdaj ga skoraj dočela duši ropot na odru. Premlovo orgljanje pa se mora poslušati! F. G.

Nove dekoracije po osnutkih g. arh. Franca so žele splošno priznanje.

Vse je bilo točno pripravljeno in izvajano nad vse zadovoljivo. Ako se posreči postaviti to dramo na bodočem evharističnem kongresu na prostem, na dvomim, da najde predstava dovolj pravilno duševno usmerjene publike in z njo čim globlje vtiska. Pri predstavi na odru pa bi si želel orgljanje pred zastorom; zdaj ga skoraj dočela duši ropot na odru. Premlovo orgljanje pa se mora poslušati! F. G.

Nove dekoracije po osnutkih g. arh. Franca so žele splošno priznanje.

Vse je bilo točno pripravljeno in izvajano nad vse zadovoljivo. Ako se posreči postaviti to dramo na bodočem evharističnem kongresu na prostem, na dvomim, da najde predstava dovolj pravilno duševno usmerjene publike in z njo čim globlje vtiska. Pri predstavi na odru pa bi si želel orgljanje pred zastorom; zdaj ga skoraj dočela duši ropot na odru. Premlovo orgljanje pa se mora poslušati! F. G.

Nove dekoracije po osnutkih g. arh. Franca so žele splošno priznanje.

Slovinci v Ameriki

V kraju Little Falls, država New York, je umrl Franc Čuk, po domače Stangar, star 45 let, Pokojni je bil doma iz Logateca, v Ameriki je bival 28 let. — V Kaylorju je umrla 73-letna Margareta Geršak rojena Urh. Doma je bila iz vasi Smerje pri Ilirski Bistrici. Zapustila je moža, dva sina, hčerko in pet vnukov. — Po dolgotrajni bolezni je v Clevelandu 24. aprila zatisnila oči Marija Daničič rojena Vidvoj. Pokojna je bila stara 76 let in doma iz vasi Lape, fara Primskovo. V Ameriki je bivala 38 let. — 24. aprila je na poslednjem operaciji umrla v Clevelandu Paulina Ozebek rojena Paulin. Pokojna je bila stara 45 let in doma iz Kromberga pri Gorici. V Ameriki je bivala 20 let. — V kraju Harvey je 8. aprila umrla Julija Špolar rojena leta 1873 v Celju. Zapustila je moža in dva sina. — Na velikonočno nedeljo je na svojem domu v Sheboyganu po šesttedenski bolezni umrl J. Kroinik. Pokojni je bil star 70 let in doma iz Savinjske doline. V Ameriki je prišel leta 1901. — 16. aprila je v Milwaukee po dolgi bolezni preminul 48-letni Ferdinand Adam, doma iz Stopoverov pri Ptuj. V Ameriki je bival 25 let.

Na veliki petek je v Oaklandu umrl nagle smrti 47-letni Rudolf Kranj, doma iz Bučke na Dolenjskem. — V Warensvilleju pri Clevelandu je umrl 66-letni Valentin Pajk. Pokojni je bil doma iz Zalne na Dolenjskem. — V Clevelandu so nedavno pokopali Marijo Vidmarjevo rojeno Kek, staro 58 let. V Ameriki je žvela 34 let. Pokojna je bila doma iz vasi Dule pri št. Vidu pri Stični. — V Sheboyganu je umrl Anton Dekanič. V Pueblu so pa 24. aprila pokopali Ivanko Škul rojeno Gruden in staro 45 let. Pokojna je bila doma iz vasi Rašica pri Velikih Laščah. Zapustila je moža in štiri otroke. — V kraju Crested Butte, država Colorado, je umrl 72-letni Martin Mikšič. Pokojni je bil doma iz vasi Lapevec pri Črnomlju. — V Chicagu sta

umrla 40-letni Franc Ferančak in 36-letna Zora Cerjune rojena Janež, Pokojna je bila doma iz Gorice.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 15. maja katoličani; Zofija, Izidor, Jaromira.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matice: Sylva, kneginja Čardaša.

Kino Ideal: Velika kneginja Aleksandra.

Kino Dror: Neki gospod Gran.

Kino Šiška: Hrepenenje.

Prometno društvo Medno-Tacen: občni zbor ob 19.30 v restavraciji »Zvezdica«.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Šušnik, Marjini trg 5, Kural, Gosposvelska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 15. maja: V času obiskovanja. Red Sreda.

Četrtek, 16. maja: V času obiskovanja. Red Četrtek.

Petek, 17. maja: zaprto.

Sobota, 18. maja: V času obiskovanja. Izv. Nedelja, 19. maja: V času obiskovanja. Izven.

Za četrtek najavljeno gostovanje drame »Bunburyjem« v Kranju se je moralo zaradi tehničnih ovir preložiti.

Občinstvo opozarjamo ponovno na izredno zanimivo gostovanje mariborske drame v našem gledališču ter gostovanje našega ansambla v Mariboru. Mariborčani se nam bodo predstavili z Wildeovim »Idealnim soprogom« in Katajevo »Kvadraturo kroga«. Ljubljanci pa bodo igrali v Mariboru Linhartovo igro »Matičec se ženi« in Zweigovo »Sirovakovo jagnje«. Ker sta gostovanja odvisni od predprodaje vstopnic, vabimo p. n. publiko, da se polnoštevilno odzove ter pokaže s tem svoje razumevanje za kulturno nalogo, ki jo vršita s tem ob gledališču. — Predprodaja vstopnic je pri dnevi blaginje v operi. Predstave se bodo vršile v četrtek in petek 24. maja.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 15. maja: zaprto.

Četrtek, 16. maja: Mala Floranys. Izven.

Gostovanje ge. Lubejeve in g. Dubajčica iz Zagreba.

Tjardovičeva »Mala Floranys« z zagrebškima gostoma go. Lubejevo in g. Dubajčcem se poje v četrtek 16. t. m. V operi sodelujejo nadalje dame Spanova in Kogejeva ter gg. Marček, J. Rus, Simončič in Sekula. Originalnega ameriškega mornarja bo igral g. Peček, ki obeta postaviti z njim eno svojih zabavnih kreacij, polkovnika Armanda pa bo podal naš komik g. Zupan. Opereta domačega dalmatinskega komponista, ki se je v preteklih sezonah izredno priljubila občinstvu, bo gotovo tudi zdaj zelo privlačna.

Otvoritev zračnega prometa

Ljubljana, 15. maja.

Davi ob 8.40 je ob najlepšem vremenu startal trimotorni Spartan »Ljubljana« k svojemu prvemu letošnjemu poletu. Z današnjim danem je bil odprt redni zračni potniški promet po vsej državi. Ze za prvi polet iz Ljubljane na Sušak se je prijavilo več potnikov in v bližnji tavnici pri »Putniku« je bilo tudi že precej povpraševanja za prihodnje dni. Krasna srebrnosa ptica, ki je ob 8.40 odletela iz Ljubljane, je že čez nekaj minut izginila na obzorju za Krimom in pol ure pozneje je prispela s Sušaka telefonična vest, da je Spartan po izredno ugodni vožnji srečno pristal.

Po kratkem odmoru je letalo nadaljevalo polet v Zagreb, od tu pa se je vrnilo v Ljubljano in je točno po programu pristalo z dvema potnikoma ob 11. na letališču. Pilotiral je eden naših najbolj izkušenih pilotov Vladimir Strizevsky, spremljal ga je pa radiotelegrafist Radijo Bošnjak. Letalo so letos v toliko izpopolnena, da imajo oddajne in sprejemne radiopostaje, ki so v stalni zvezi z radio-oddajnimi postajama v Ljubljani in na Sušaku, da je dobival telegrafist vsakih pet minut vremenska poročila. Strizevsky je izjavil, da je imel na vsem poletu izredno lepo vreme. Ob 13.10 je startal k drugemu poletu na Sušak in od tod v Zagreb ter s popoldanskim povratkom v Ljubljano.

Potnike opozarjamo, da bo vedno pripravljen avtotaksi za prevoz na letališče, in sicer vsak dan ob 6. jutraj ter ob 12.35 pred nebotičnikom.

Smrt očeta in dveh hčerk v enem mesecu

Kresnice, 13. maja

Pred mesecem smo zabeležili vest o hudem udarcu, ki je zadel Setničarjeve v Kresniškem vrhu. Umrla je gospodinja Franciška, stara šele 40 let in zapustila 11 otrok, izmed katerih je najstarejši starkomaj 17 let, najmlajši pa le nekaj tednov. Na poročilo v »Jutru« so člani Rdečega križa v Litiji zbrali za uboge sirote nekaj denarja in jim nakupili nekaj priborilšč. Pred dnevi pa je preminila sestra Setničarjeve, poročena z rudarjem Poglajenom. Žena je upravljala doma svojo malo posestvo, mož pa je zaposlen v oddaljenem srbskem rudniku. Ženi je prišlo nenadno slabo. Poklicani zdravnik je odredil prevoz bolnice v ljubljansko bolnišnico. Pa je bilo že prepozno. Poglajenka je bila zbolela za vnetjem slepiča in je zaradi zastarane bolezni umrla, Pokojnica ni štela niti trideset let.

Kmalu nato je zbolel oče obeh žen, stari Andrej Ribnikar. Vse prizadevanje, da ga obdrži pri življenju, je bilo zaman. Dejstvo, da je izgubil v kratkem času kar dve hčeri, je moža zelo potrl. Umrl je in pokopali so ga ob grobu hčerke Franciške na kresniškem pokopališču, medtem ko so Poglajenko pokopali v Ljubljani. Za očetom je prevzela posestvo hčerka Marija, ki pa jo tudi preganja usoda. Ob koncu preteklega tedna je zbolela tudi ona in je morala v Ljubljano. Tako je ostalo posestvo zdaj brez gospodarja.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Danes ob 4. 7.1/4 in 9.1/4 uri

MARTA EGGERTH in HANS SÖHNKER

pojete v največjem filmu sezone

Sylva, kneginja čardaša

Sodelujejo:

Pavel Kemp, Pavel Hörbiger, Ida Wüst. — Paramountov zvočni tehnik.

DNEVNE VESTI

— Ponovnim prošnjam za prispevek k stroškom za postavitev spomenika blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Ureditelju so priložene položnice z natančno označbo stroške. Pisarna z zadovoljstvom ugotavlja, da ta druga prošnja pri pretežni večini naslovnikov ni naležala na gluha ušesa, prosil pa vse one, ki doslej niso položili svojega daru na žrtvenik kraljeve smrti, da to čim prej store, ker je nabiralna akcija pred zaključkom in bi ponovno pismene prošnje pisarni povzročale le nepotrebno delo in stroške. Prispevke pošiljajte na čekovni račun 11.200 pri podružnici Pošte hranilnice v Ljubljani, na zahtevo pa vam pošlje položnico Pisarna Odbora za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Ureditelju v Ljubljani, Gledališka ul. 3/IV.

— Kongres Zveze privatnih nameščenecv Jugoslavije. Srednja uprava privatnih nameščenecv Jugoslavije je sklenila, da bo letošnji kongres Zveze 9. in 10. junija v Zagrebu. Na dnevnem redu so poleg poročila o delu središnje uprave v letih 1931 do 1934 tudi važna stanovska vprašanja, posebno glede socialnega zavarovanja, zakonite ureditve delovnega in plačilnega razmerja privatnih nameščenecv, njihove zakonske zaštite, davčne obremenitve itd. Med referenti je tudi Vladimir Pfeifer. Na kongresu bo za prihodnja tri leta izvoljena nova središnja uprava zveze.

— Prihod francoskega vojnega brodivja. Francoski konzul v Splitu Gaston Soupey se je odpeljal včeraj s parnikom v Kotor, kjer bo počakal na prihod francoskega vojnega brodivja, ki prispe v Kotor jutri. Iz Kotora se vrne francoski konzul v Split, kjer bo s predstavniki naših civilnih in vojaških oblasti pospravil francosko vojno brodivje, ki prispe v Split dne 22. t. m. in ostane pred pristaniščem do 28. t. m.

— Graditev mednarodne avtomobilske ceste. Na progi Subotica — Novi Sad je zaposlenih na odseku Feketić — Vrbas pri gradnji mednarodne avtomobilske ceste okrog tisoč delavcev. Te dni so delavci izkopali 12 človeških okostnjakov, izvirajočih najbrž iz turških časov.

— Za spominski žebjiček na zastavi oblastnega odbora Jadranske straže v Ljubljani, ki bo slovesno razvita na njenem jezenskem kongresu, so že prispevali številni članotniki svoje plemenite denarne darove. Naj njih ne zavrije prošnje, ki je bila pravkar razposelana vsem sloyem, in se pridruži s svojim denarnim prispevkom armadi jadranskih stražarjev. Čisti dohodek te zbirke je namenjen izključno socialnemu mišlenskemu skladu J. S. Spominski žebjički bodo zabiti v umetniško izdelan ščit. Zabilanje bodo lahko opravili darovalci osebno ob kongresnih dnevih. Jadranska straža v Ljubljani kliče: En spominski žebjiček za našo najpotrebnejšo dečo, da pojde uživati na morje solnce in zdravje!

— Kongres agronomov. Letošnja glavna skupščina in kongres Udruženja jugoslovenskih agronomov bo 11. in 12. avgusta v Splitu. Agronomi bodo razpravljali med drugim o organizaciji naše kmetijske službe, o združnem zakonu in o vprašanju kmetijskih zbornic. Po kongresu bo prirejena velika ekskurzija po Jadranu.

— Delo dobe. Javna borza dela v Ljubljani sprejme takoj čevljarja za ročno delo za izdelavo otroških čevljev, modelnega mizarja, kovača, kolarja, pekarskega pomočnika, pečarja in tkalskega mojstra za lan.

— Dubrovnik dobi letališče. V ponedeljek in včeraj se je mudil v Dubrovniku direktor Aeroputa inž. Tadić Sondermajer, ki se je posvetoval z odborom Aerokluba glede zgraditve letališča. Svet za letališče je že izbral in dela se prične čim bo zemljišče kupljeno.

— Nov vozni red. Danes je stopil v veljavo poletni vozni red, ki bo veljal do 14. maja prihodnjega leta. Večje izpremembe nam prinaša v mednarodnem prometu. Dobili smo novo zvezo zapada z vzhodom, ki so jo zahtevali gospodarski krogi. Novi vozni red nam prinaša direktno zvezo Poljske z našim Jadranom. Iz Ljovna do Sušaka bo vozil vlak en dan in pol. S Sušaka bo odhajal vlak ob 20. in bo drugi dan ob 23. v Ljovnu. To bo znatno poživilo naš tujski promet. Vlak, ki vozi iz Zagreba v Curij, je dobil direktni spalni voz, kar je bila tudi zahteva gospodarskih krogov. Z novim voznim redom se pospeši tudi tovorni promet.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večnina jasno in toplo vreme. Včeraj je deževalo v Sarajevu, Beogradu, Skoplju in Splitu. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skoplju 21, v Zagrebu 18, v Ljubljani, Mariboru in Splitu 16, v Rogški Slatini 15, v Sarajevu 12, v Beogradu 10. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,1, temperatura je znašala 5.

— Strašna nesreča triletnega otroka. V zagrebško bolnico so pripeljali včeraj triletno Ljubico Pacina iz vasi Tušobrek pri Marjubi Bistrici. V ponedeljek popoldne je prala njena mati perilo, pa ji je padel iz rok lanec vresega luga, ki se je razpil po nesrečnem otroku. Zdravniki so si na vse načine prizadevali, da bi rešili dekleto življenje, pa ni šlo. Včeraj je nesrečni otrok v bolnici v strašnih mukah izdihnil.

— Nevesto prodal za 300 Din. Jurič Jarič iz vasi Apatovci blizu Kulem Vakufo je odstopil Ibrahimu Hadžibegoviću svojo nevesto za 300 Din. Naključje je hotelo, da je imela 19-letna Lajra rada oba fanta. Njeni starši so bili zadovoljni s tem, da bi se poročila z Jaričem, Hadžibegović pa ne. Toda z Jaričem sta se pogodila, da mu odstopi nevesto za 300 Din. Tako se je poročil z lepo Hajro Hadžibegović in Jariča ni

nič motilo, da je na svatbi veselo popival in plesal.

— Avtomobil podrl otroka. V Stožah pri Ježici je včeraj popoldne neki avtomobilist podrl in precej resno poškodoval Antona Turšiča, triletnega sinčka uradnika državnih železnic. Otroka so morali prepeljati v bolnico.

— Smrtna nesreča pri gradnji novega mostu čez Savo. Včeraj se je pripetila pri gradnji novega mostu čez Savo pri Litiji težka nesreča. Porušil se je prvi oder in potegnil za seboj delavce Oblaka, Česna, Zemljica, Sovinca, Peveca in njihovega mojstra Golobarja. Izmed delavcev je dobil težje notranje poškodbe samo Jože Pevo iz St. Vida pri Stični, dočim je bil mojster Ivan Golobar tako težko poškodovan, ko mu je padel blizu 500 kg težak tram na prsa, da je kmalu po prenosu v bližnjo gostilno izdihnil. Pokopali ga bodo v smatnem, kjer je bil doma. Pevo so pa prepeljali z rešilnim avtomobilom v ljubljansko bolnico. Most gradi tveška Josip Mison iz Ljubljane.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«

v Šiški. — Telefon 33-87

Danes in v četrtek ob 7. in 9. uri predvajamo film nepozabne lepote

Hrepenenje

MARTA EGGERTH, HANS JARAY, LUISE ULLRICH

Dopolnilo običajno. — V soboto pa: POMLADNA PESEM Richard Tauber

— Dva moška in ena ženska popili 18 litrov vina. Poročali smo o uboju delavca Pavkovića v Maksimuru pri Zagrebu. Policija ubijaleca še ni izsledila. Aretiranih je več osumljenecv. Preiskava je dogajala, da utegne biti ubijalec eden izmed vesele družbe, ki je v nedeljo popoldne v gostilni v Maksimuru popivala. Pili so do večera in dva moška in ena ženska so popili 18 litrov vina.

— Slovenec pred zagrebškim sodiščem. Včeraj se je zagovarjal pred zagrebškim sodiščem 32-letni Viktor Rebolj, ki je bil že v Celju svojčas obsojen na 4 mesece, v Ljubljani pa na 2 leti. Letos v marcu se je zglasil pri Pavlini Jerand v Zagrebu, češ, da je trgovski potnik iz Ljubljane in da bi rad najel sobo, toda samo za eno noč. Pogodila sta se za 15 Din. Drugi dan je dejal Rebolj, da bi rad prenočil še eno noč in da naj mu da ključ, ker da se bo pozno ponoči vrnil. Moč je hotel Jerandovo okrašt, kar se mu pa ni posrečilo, ker ga je opazil drugi podnajemnik in je vrgel ukradenko obleko proč. Odsel je le hranilno knjižico za 10.000 Din. Imel je pa še druge grehe na vesti in zato ga je sodišče obsodilo na 3 leta in pol roba.

Iz Ljubljane

— Na živliskem trgu se ne pozna posebno, da je letos pozna letina, ker je tam več te vrste uvožene zelenjave, ki bi jo sicer se prodajali domačega pridelka. Tako je a. pr. izredno mnogo graha in med prodajalci je huda konkurenca, zato je bil danes za celo po 4 Din kg, v splošnem pa so ga prodajali zelo lepega po 6 Din. Tudi domače glavate salate še ni mnogo, uvožene pa toliko, da jo morajo branjevi prodajalci pod rizikom. Mehka salata, ki se hitreje pokvari, je po 6 Din kg. Kilogram salate je precej in če pomislimo, da je bila salata prej po 12 Din kg, je treba priznati, da je zdaj zelo poceni. Kmalu tudi kumare ne bodo več luksusa, saj so jih danes prodajali že po 12 Din. Artičoke, ki jih kupujejo le redke gospodinjice, so po 2 Din komad. Nova kolebaba je še vedno po 12 Din kg. Gospodinjice si sijo žele, da bi se pocenili strožji fiziol, ki je še prav tako po 20 Din kg. Pri cenah mesa in na perutninskem trgu zdaj ni sprememb. Nekateri pričakujejo, da se bo meso poleti še malo pocenilo. Nekateri gospodinjice so se zadnje čase precej navadile na ribe, ker je trg vedno zaljubljen z njimi ter jih kupujejo namesto mesa, saj so poceni. Tudi danes so prodajali skuše po 10 Din kg. Zelenjadni trg ni bil posebno dobro založen, ker imajo kmetje zdaj mnogo dela na polju, ko je namočil dež in ne utegnejo hoditi v Ljubljano. Precej je pa bilo na prodaj na debelo krompirja na Sv. Petra nasipu. Zdaj je povprečna cena za krompir dinar kilogram.

— Iz Sozija špargljev! Vsek dan sveže domače žilne beške servira gostilna pri Slepem Janezu.

— Iz Pes iz Afrike. Iz Hrepenenja ulice nam pišejo: Ko se je pojavil lanske jesen na vrtu hiše št. 7 pes, ki ga je pripeljala s seboj iz Afrike gospodinja, smo sosedje zastrmeli nad lajanjem te afriške bestije. Tenek, oster glas, ki gre skozi vse zidove in se ga čuje daleč izven soseske. Gospa je bila še takrat oporjena, da ne bomo mogli prenašati tega strašnega laježa. Pozimi se zeblo Afričana, pa smo ga manj slisali. Sedaj pa bevska in se dere včasih kar celo ury napretnega na tistem »adru« nad delavnico poleg stanovanja. Od tam je lajež šele prav grozen. Ko pes prikaže potem na vrt h gospodinj, ga lepo poboža. Še nikdar ga ni ustavila v lajanju. Mladega psa pa lahko odvdaji lajati, samo če hoče. Ne z leve in ne s desne ni mendar nobenega vna-

mirjanja ne lastnice hiše št. 7 in ne njenih najemnikov. Ali smemo zahtevati tudi mi v svojih stanovanjih in na vrtu enak mir s strani hiše št. 7, o tem si bomo preskrbeli odgovor na policijski upravi. — Sosedje.

— Iz Zopet se bo glasila prelepa bolgarska narodna in umetna pesem v naši koncertni dvorani V torek dne 21. t. m. obišče Ljubljano Narodni zbor pri katedrali sv. Trojice iz mesta Ruse (Ruščuk) ob Donavi. Zbor soji bolgarsko narodno umetno in cerkveno pesem. Na svojem koncertnem sporedu ima celo vrsto umotvorov z domače, pa tudi iz ruske literature. V svoji domovini velja rusenski zbor kot najboljši mešani zbor. Vse prijatelje bolgarskega naroda in zborovega petja opozarjamo na ta koncert. Predprodaja vstupnic od četrta dalje v knjigarni Glasbene Matice.

— Iz Intimni koncert Glasbene Matice, ki se odlikuje po skrbno sestavljenih cikličnih sporedih in dovršeni umetniški izvedbi, so se med našo koncertno publiko, kateri je posebno komorna glasba pri srcu, izredno priljubili. Zaključni letošnji intimni koncert se vrši v znamenju Beethovna. Odlična člana učiteljskega zbora drž. konservatorija in Glasbene Matice ljubljanske g. Bogomir Leskovic in Marijan Lipovšek izvajata ta večer 3 Beethovne sonate. Ker ima klasična glasba mnogo privrženecv med našim koncertnim občinstvom, opozarjamo vse na VI. intimni koncert, ki bo v petek dne 17. t. m. v Hubadovi pevski dvorani. — Sedeži po 10, stojšča po 5 Din v Matici knjigarni.

— Iz Film ZKD. V petek bo ZKD predvajala originalni ruski vefilm »Tihi Done«. V njem nastopi slavna Cesarskaja in še mnogo drugih slavnih članov Hudožestvenega teatra v Moskvi. Delo je posneto po romanu D. Solohova. Režija je bila poverjena Pravovu. Kljub izredno visoki ceni za film bodo vstupnice po 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

— Iz Počitniške kolonije protituberkuloznega dispanzera v Ljubljani. Protituberkulozni dispanzer prof. Calmettea v Ljubljani sporoča, da je čas za vlaganje prošnje za počitniško kolonijo od 15. do 31. maja. Prošnje naj se vlagajo na naslov: Protituberkulozni dispanzer prof. Calmettea, Ljubljana, Miklošičeva c. 20.

— Iz Pošta hranilnica, podružnica v Ljubljani bo imela od petka 17. t. m. dalje nove telefonske številke in sicer 3661, 3662 in 3663.

— Iz Društvo »Pravnik« opozarja, da bo letošnji pravniški izlet v nedeljo 19. t. m. na Lisco in v Sevnico. Odhod iz Ljubljane z jutranjim vlakom ob 5.20. Prijave za izlet sprejema vratar justične palače v Ljubljani do petka dne 17. t. m.

— Iz Očala, daljnogledi, barometri, fotoaparati itd. najugodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer

HANS ALBERS

v svojem najboljšem krim. filmu

Neki gospod Gran

Karin Hardt, A. Bassermann in Olga Čehova.

Najnižja vstupnina Din 4.50, 6.50

Iz Celja

— Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Celju je imelo v ponedeljek v Narodnem domu redni občni zbor. Iz poročil je bilo razvidno obsežno in zelo porčtvalno delo društva za olepšanje mesta ter povadigo tujskega prometa v Celju in okolici. Soglasno je bil izvoljen skoro ves dosedajni odbor, in sicer predsednik magistratni direktor G. Subić, g. Kalanova ter g. Kramar, Lečnik, Mihelčič, Natek, Posavec, Riberšič in Turnšek, za pregledovalca računov pa sta bila zopet izvoljena g. Adolf Pfeifer in Matko Smid.

— Opera in opereta v celjskem gledališču. Ljubljanska opera bo gostovala v Vnebohod 30. t. m. v celjskem gledališču in uprizorila ob 16. Stotvezo opereto »Izgubljeni valček«, ob 20. pa opero »Štirje grobjarji«. Gostovanje bo le v primeru, če bo odziv takšen, da bo gledališče polno. Obvezno rezerviranje v knjigarni »Domovini« traja do vsehote sobote 26. t. m. Abonenti lahko razpolagajo s svojimi sedeži samo do vsehote sobote 18. t. m., potem pa bodo ti sedeži oddani drugim interesentom.

Z Jesenic

Narodno strokovna zveza, podružnica Jesenice, priredi 8. 9. in 10. junija potovanje na Oplenac, da se pokloni manom Viteškega kralja Aleksandra I. Zednitičeva. Odhod z Jesenic bo predvidoma na binkoštno soboto s popoldanskim ali večernim vlakom. Prihod na Oplenac v nedeljo 9. junija okrog 10. dopoldne. Po poklonitvi bo povratek v Mladenovac, kjer bo skupno kosilo. Odhod iz Mladenovca okrog 16. ure v Beograd, kjer bo daljši postopek, da si bodo izletniki lahko ogledali našo prestolico. Iz Beograda odpotujejo izletniki okrog polnoči, prihod v Zagreb jutraj 10. junija, kjer si bodo lahko ogledali mesto, na kar odpotujejo nazaj na Jesenice.

Celokupni stroški bodo znašali za člane NSZ približno 160 Din, za ostale udeležence pa 190 Din. V tej vsoti je vsehota vožnja z vlakom od Ljubljane do Mladenovca in nazaj ter vožnja z avtobusom od Mladenovca na Topolo in nazaj ter kosilo v Mladenovu. Kder se hoče udeležiti romanja na Oplenac, mora izpolniti prijavnico ter jo lastnoročno podpisati. Istozastano s prijavo mora položiti kaveljo v znesku 50 Din, ostanek pa vplačati najkasneje do 1. junija. Prijave sprejema podružnica NSZ na Jesenicah v nedeljo dne 19. maja ob 9. do 12. ure dopoldne v Sokolskem domu, soba št. 14, kjer se dobe tudi ostale informacije.

Beli zobje

naredi vsak obraz privlačen in lep. Da dobimo lepe, bele zobe, jih sročimo jutraj in zvečer s prijetno osvežujočo in okusno zobno pasto Chlorodont. Če po kratki uporabi dobé zobje čudovito lep lesk slonove kosti.

Tuba Din. 8.- Jugoslovanski proizvod

Radgonske žrtve

v domači zemlji

Pogrebne svečanosti bodo 30. maja v Gornji Radgoni — Proglas občine

Gornja Radgona, 14. maja
Smrtni ostanki slovenskih vojakov bivšega avstrijskega pešpolka št. 97, ki so bili zaradi svojega jugoslovenskega prepričanja ustreljeni kot jugoslovanski uporniki 27. in 29. maja 1919 v Radgoni (Radkersburg) in Maistrovih borov, padlih 4. februarja 1919 v bojih za Radgono bodo 30. maja na pokopališču v Gornji Radgoni položeni v domači, svobodni zemlji in svobodni domovini k večnemu počitku. Glede teh pogrebni svečanosti je izdala trška občina Gornja Radgona naslednji proglas:

»Zaradi raznih neprilicnih ovir so se dolžile pogrebne svečanosti na praznik vnebohoda, t. j. na dan 30. maja 1935 ob pol 11. uri dopoldne. Čas pogreba je določen glede na ugodno železniško zvezo, ker prihaja vlak iz Maribora, oziroma iz Ljutomer v Gornjo Radgono ob 9.44 uri dopoldne in je tako omogočen pravočasen prihod pogrebcev, ki se pripeljejo z železnico iz Ljubljane oziroma iz Maribora. Razen tega bodo vozili iz Maribora v Gornjo Radgono posebni avtobusi po znanih cenah. Čas odhoda avtobusov iz Maribora bo pravočasno objavljen v časopisih, oziroma se bodo dobile tozadevne informacije pri društvi »Madranc« in »Nanos« v Mariboru. Pogrebne svečanosti se prične ob pol 11. uri pred župno cerkvijo sv. Petra v Gornji Radgoni, kamor bodo prenešene krete s smrtimi ostanki radgonskih upornikov in Maistrovih borov.

Radgonske žrtve so počivale do 7. maja 1935 na pokopališču mesta Radgona (Radkersburg) v Avstriji, Maistrovi borci pa na pokopališču Obrabne (Halbenrain) pri Radgoni. Dne 7. t. m. so bili smrti ostanki radgonskih žrtv in Maistrovih borov na inicijativo občine Gornja Radgona izkopani, prepeljani v Gornjo Radgono in zaposno ahranjeni na tamšnjem pokopališču v mrtvašnici.

Imena radgonskih žrtv so: 1. Melihen Andrej, 26 let star, računski podčastnik, po poklicu trgovski pomočnik, doma iz Ser-

penice, okraj Tolmin, 2. Ukovič Rudolf, 24 let star, doma iz Hrušice, okraj Volovska, 3. Svab Anton, 29 let star, rojen v Sepuljah, okraj Sežana, 4. Frai Marko, 37 let star iz Molovuna, okraj Poreč, 5. Hvala Peter, 25 let star, iz Pečine, okraj Tolmin in 6. Velan Liberat, 27 let star iz Pazina v Istri.

Osebnih podatki glede Maistrovih borov so nepopolni, pač pa se vedo vsa imena enega, in sicer so padli v bojih za Radgono dne 4. februarja 1919, oziroma so bili takrat smrtno ranjeni v bližini železniške postaje Halbenrain v Avstriji sledeči borci generala Maistra: 1. Haložan Jožef, pristojen v Maribor, 2. Repolusk Ivan, pristojen v Sv. Kungoto, okraj Maribor, 3. Presec Martin iz Budine pri Ptuj, 4. Masten Ivan, iz Središča in isto tja pristojen, 5. Koje Martin iz Sv. Lenarta v Slovenskih gorah in 6. en vojak neznanega imena.

Krste bodo položene na poseben podij pred župno cerkvijo. Po končanih cerkvenih obredih bodo zapela pevsko društva, ki se pogreba udeleža, žalostinko. Zaradi tega se tuja pevška društva vabijo, da se pogrebni svečanosti udeležijo, da bo tako združen močnejši pevski zbor.

Po petju žalostinke krene pogrebni sprevod od cerkve na pokopališče, kjer bodo zopet cerkveni obredi. Sledil bo kratek govor domačega g. župnika, kratek govor g. predsednika občine, in govori ostalih govornikov, ki se naj prijavijo.

S tem bi bile pogrebne svečanosti v bistvu končane.

Ker odhaja vlak iz Gornje Radgone ob 12.56 uri in ob 17.40 uri, je železniška zveza tudi za povratek zelo ugodna. Vsa nacionalna društva prosimo, da se v čim večjem številu udeležijo pogrebni svečanosti, ali pa vsaj pošljejo delegate.

Istozastano naprosamo vse slovenske časopise, da blagovolijo ta razglas ponatisniti. Gornja Radgona, dne 13. maja. 1935.

Za pripravljalni odbor pogrebni svečanosti: Občina Gornja Radgona.

Iz Maribora

— Vojaški razglas. Vojaški oddelek mestnega poglavarstva v Mariboru razglasa, da bo razglasitev obvezniškega razporeda tudi letos na travniku vojaškega vežbališča na Tezmem pri Mariboru ob vsakem vremenu dne 19. maja 1935 z začetkom ob 7. uri jutraj ter traja nepretrgoma do 6. ure zvečer. Razglasitve se morajo udeležiti vsi voj. obvezniki, rojeni leta 1885 do vključno 1913, ki so vojaško pristojni v mesto Maribor, pa bivaajo v mestu ali njegovi neposredni bližini, to je v Kamnici, Koških, Sv. Petru, na Tezmem, v Radvanji in v Studencih. Vsek obveznik naj prinese s seboj voj. knjižico (ispravo). Od te dolžnosti so izzeti: vsi obvezniki, ki stanujejo v mestu, pa niso vojaško pristojni v Maribor, vsi obvezniki, ki pristojni v Maribor-mesto, ki bivaajo izven območja mestne občine razen v bližnji okolici, rez. častniki naše armade, vsi duhovniki, vsi stalno in začasno nesposobni, vsi težko bolni, kar bodo morali dokazati z zdravniškim spričevalom, in zelo nujno zadržani, kar morajo uradno dokazati. Razglasitve razporeda se morajo udeležiti tudi vsi v Mariboru bivaajoči lastniki konj. S seboj naj prinese komorske isprave, v kolikor jih še niso vrnili vojaškemu uradu, a ni jim treba prignati živine. Pripominja se, da bo ta dan vozil mestni avtobus z Glavnega trga na tezensko vežbališče in nazaj, kar bo obveznikom udeležbo znatno olajšalo. Da bodo v najkrajšem času opravili svojo dolžnost.

— Službo dobila takoj trakovski moster in modelirni mizar. Natančnejše podatke daje Borza dela v Mariboru, Gregorčičeva ulica.

— Odlikovanje. Z redom Jugoslovenske krone 4. razreda je bil te dni odlikovan član uprave Narodne banke g. dr. Igor Rožina, odvetnik v Mariboru. Cestitamo!

— Zopet zanimiv proces. V kratkem bo Maribor zopet doživel zanimiv sodni proces. Na okrožnem sodišču se bosta morala pred malim kazenskim senatom zagovarjati 26letni mizarski pomočnik Anton Straus s Pobrežja in 32letna sedaj vdova Angela Geelmanova, katerima obžnita obtožnica očita, da sta dogovorno napravila s sveta mizarja Konrada Geelmana, moža drugoožbenke. Kakor znano, je Straus, ki je gojil 5 let ljubavno razmerje z drugoožbenko, s katero ima tudi otroka, v noči na 18. marec letos v kolom ubil moža svoje ljubice Konrada Geelmana. Proces, za katerega vlada veliko zanimanje, se bo odvijal na Pobrežju, se bo vršil v petek 24. t. m.

— Iz zbornice za TOI. Vse mariborske gospodarske kroge opozarjamo, da se bo vršilo uradovanje v Mariboru v četrtek 16. t. m. in ne v sredo, kakor je bilo prvotno določeno.

— Gostovanje prvega tenorja ljubljanske opere Jožeta Gostića bo v četrtek 16. t. m. Odlični gost, ki si s svojim kultiviranim in lepim lirskim tenorjem povsod takoj evaja simpatije občinstva, bo nastopil v naslovni partiji Offenbachove opere »Hoffmannove pripovedke«, ki jo je pel tudi v Ljubljani ter ob gostovanju v Zagrebu s največjim uspehom. Ker bo Gostić nastopil le enkrat v tej operi, opozarjamo na četrtekovo predstavo še posebej. Predstava bo za red B.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer slavnega pevka

MARIJA JERITZA

v vefilmu

VELIKA KNEGINJA ALEKSANDRA

Marija Jeritza poje arje iz »Aide«, »Moč usode«, »Servus Wien«, »Ti in jaz vsa druga za drugega«, »Povej mi, kje se moja mamica žalostila« in »Čaše naj zvenijo«. Sodelujejo: SZOKE SZAKALL, LEO SLEZAK, P. HARTMANN. Najnižja vstupnina Din 4.50, 6.50

Iz Metlike

— Slana je morila. Šele sedaj je mogoče pravilno oceniti ogromno škodo, ki jo je 2. in 3. maja povzročila slana na vinskih trtah in sadnem drevju. V noči od 1. na 2. maja je po gorjanskih vrhovih zapadel sneg, dolino pa je prekrila huda slana, ki se je ponovila tudi naslednjo noč in dokončala uničevanje prvega usodnega dneva. Največ škodo so utrpeli lastniki vinskih gor in Radovici, v Vidošičih, Drašičih in Repini, skoraj vse trtje pa je uničeno na metliški Veselici, ki letos ne bo rodila niti enega grozda. V drugih vinogradih je uničeno 50 do 90% trtj. Prav tako veliko škodo, kakor jo je napravila v vinogradih, je povzročila slana tudi v sadovnjakih, ki je v njih najbolj prizadela češnje, jablane in hruške. V nižinah sta tudi oreh in domači kostanj popolnoma pozebla, a zelo mnogo so trpeli tudi vrtni, stelniki in gozdovi. Kmet obupa. Ujme pustošijo leto za letom in uničujejo njegov pridelek. Namestu da bi si mogel kaj nakupiti, mora še leto za letom dokupovati hrano in drugo, ako hoče prezimiti. Kako veliko nesrečo povzročajo v našem srezu vsakoletne ujme, dokazuje že dejstvo, da so kmetje v zadnjih dveh letih morali kupiti nad 60 vagonov semen, škrova krompirja, ker domači pridelek ni zadostal. Naše trtje uničujejo nesreče že skoraj desetletje in odvzemajo kmetu vsako leto nado, da se izkoplje iz dolgov in izboljša svoj teški položaj. Apeliramo na vse naše poslance, da s sestavitvijo na merodajnih mestih vsaj svojo vpliv, da bi bila Bela Krajina uvrščena med pasivne kraje, ker kmet ne zmoro več bremen.

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— Gospod doktor Schlee mi je nedvomno pokazal pravo pot. Danes ne bom pisal oporoke, niti spravljaj svojih stvari v red, temveč šele — recimo čez pol leta. Se vam zdi ta rok predolg, gospod Harland?

— Ne razumem vas dobro, gospod Harland.

— Pač, pač, razumete me zelo dobro, gospod profesor. Radi bi pridobili samo nekaj časa za razmišljanje. Prosim, premislite mirmo. Mi lahko obljubite, seveda neobvezno, — Harland se je naenkrat mladeniško zasmejal, — da ostanem še šest mesecev duševno zdrav?

— Profesor se je prisiljeno zahehetal. — To kupčijo sklenem z vami, dragi moj, od srca rad jo sklenem. Toda teh šest mesecev morate živeti trezno: nobenih vihravosti v ljubezni, nobenega alkohola, malo nikotina, nobenega narpnega dela.

Harlandov obraz je okamenel, kakor da se ga je dotaknil prst smrti. Torej res samo še šest mesecev? Čez pol leta bo komedije konec?

— Glejte, dragi moj, zdaj se jezite, ker sem vam šel na lim s temi šestimi meseci. Tako so pač ljudje. Vsak se razkorači in zahteva resnico. Če mu pa poveš nekaj, kar še daleč ne diši po resnici, se čuti prizadetega in užaljenega.

Harland se je izmučeno nasmehnil: — Ne gospod profesor, jaz nisem tak. Prav kar sem razmišljal, da je šest mesecev dolga doba.

— Ne, dragi moj, prav kar ste izračunali, da boste zblazneli 2. novembra ob 11.15. To ima človek od tega, če se udaja hipohondriji. Pri tem boste pa morda dobro in radi živeli še trideset let pri polnem duševnem zdravju.

Harland je zamahnil z roko. — Glavna stvar je pol leta, ki mi zanj še jamčite.

— Profesor si je jezen nase natural senca. — Sajadinove tablete pa jemljite še naprej, gospod Harland.

— Kaj menite o tabletah »Nervina«, gospod profesor? — je vprašal asistent.

— Izborni, dragi doktore, predpišite jih, prosim, gospodu Harlandu. Nerve jemljite menja se s sajadinom. To vam bo dobro pomagalo proti možu z dvojnimi podplati, ki se izprehaja po vaši glavi.

— Hvala, gospod profesor. — Podal je starcu roko in profesor jo je krepko stisnil.

— Najbolje bi bilo za vas, če bi pustili vse delo in odpotovali za nekaj mesecev v tujino. Tuji ljudje in tuji kraji vas privedo na druge misli.

Harland je umaknil svojo roko. To ni napačna misel, gospod profesor.

— In ko se jeseni vrnete, dragi moj, se boste smejali današnji tragični zabavi.

Harland je stal omamljen v pred-sobi, oblekel je svrtnik, dal slugi napitnino in začutil vročo željo po cigareti. Segel je po dozo, pa je ni našel in po napetem razmišljanju se je spomnil, da jo je pustil na mizi v čakalnici.

Obrnil se je in stopil po dozo. Iz ordinacijske sobe se je slišal visok, piščec profesorjev glas:

— Verjemite mi, šest mesecev je vešalski rok.

— Ne strinjam se z vami, gospod profesor, — je zadonel globok asistentov glas.

Harland se je odmahnil iz sobe.

ENDYMION

Sofer je začudeno gledal svojega gospoda, ki je bil stopil iz hiše, se ustavil in topo ogledoval dozo v svoji roki. Tako je stal Harland nekaj časa, potem je pa skočil Optiz iz avtomobila in stopil k njemu.

— Gospod Harland!

Harland je počasi dvignil oči in dejal prijazno:

— Ah, vi ste, Optiz! Gotovo ste mislili, da nimam vseh koleščkov v glavi. Ne, fant moj, samo premišljeval sem. — Zasmejal se je. — Zdaj moram mnogo razmišljati.

Potem je odprl dozo, vzel iz nje cigareto, da mu jo je sofer prižgal, potegnil je krepko in vrgel cigareto proč. Optiz je vstopil molče v avto. Harland je stopil za njim, ko mu je pa sofer odprl vrata, je dejal:

— Ne, rad bi šel malo peš.

Obrnil se je in krenil čez ulico k cerkvi. Stopal je vzravnan, kakor človek, ki se mora strogo držati ravne poti.

Srečaval je mlada dekleta z vihrajočimi trakovi in laseh, toda Harland je prestrašeno obračal pogled od njih, kajti videl je režeče se mrtvaške glave, okrašene s svetlimi trakovi. Zdelo se mu je, da drse vozovi cestne železnice liki strašila tiho mimo, polna na kup nametanih okostnjakov.

Vse, kar je živelo, je bilo mrtvo. Drevesa so pa na primer živele. Imela so najčudovitejše in najrazličnejše oblike, smešne, lahko miselne ali skrbne, po okolnostih. Tudi dobrodrušne kamnite postave, noseče trinosemdesetisoč balkonov Kurfürstendamma, so mežikale z očmi in se prijazno smehljale. Ali ni videl tega mihe razen njega? Mraz ga je spreletaval.

Harland je hitel čez trg in sedel na praznem vrtu »Romanske kavarne« k mizici. Tam je bilo prijetno in tiho. Lesena ograja je ločila kavarino od sveta. Solnce je pripekalo kakor polet. Svet je bil moder.

— Natakak. Konjak?

— Da.

Prispel je avto z Optizem za volanom. Sofer je vzel iz torbe obložen kruhek ter začel jesti.

Harland ga je nekaj časa z zanimanjem gledal, potem je pa postal tudi on lačen. Naročil je dve mehko kuhani jajci, ki sta mu dobro teknila. Tudi konjak je bil dober, cigarete pa sijajne.

Mala cvetličarka s pohotnimi usti se je sklonila k njemu, pritisnila je nedrja na ograjo in mu ponujala vijolice. Harland je vzel cvetlice kot miločino, poduhal jih je — res so dišale po vijolicah — in dal je dekletu bankovec.

— Nimam drobiža, — je dejalo dekletu in se mu udajalo z očmi.

— Bankovec je tvoj.

Hvaležno se je nasmehnila in radovedno čakala. Ker pa ni bilo nič, se je obrnila in počasi odšla.

Šest mesecev je res dolga doba. Stosemdeset dni. Na ure se pa to niti izračunati ne da.

Seveda, življenje je treba razumeti drugače. Vse, kar je počel dosedaj, je bilo smešno in brezpomembno. Čemu vse te kupčije in podjetja? Čemu to prebrisano prikrižanje kapitala in zadrežanje davkov?

Naj plačujejo dedič, da se bodo kar krivil. Saj jim ostane še vedno dovolj denarja, še preveč ga bodo imeli.

Zdaj pa naj podjetja obratujejo, kakor so obratovala, ta neumna podjetja, v katera je on vtikal svoj prekipajoči kapital, ker mu je grozil, da ga zaduši.

Edino milo,
ki ustreza vsem zahtevam
nežne kože malih otrok

in previdnosti pri higieni otrok, so »RIVIERA« mila za otroke. Posebna specialiteta pa je

RIVIERA
mlečno milo

za otroke, ki so ga kemiki izdelali iz najplemenitejših surovin in mlečne kreme. Bodite odločni in zahtevajte povsod »RIVIERA« toaletna medicinska mila za otroke.

PARKETE

prvovrstne hrastove in bukove dobavlja in polaga

FERDO PRIMOŽIČ,

LJUBLJANA, Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) št. 16
Popravila in struženje starih parket. — Delo solidno; cene zmerne. — Telefon: škafar 23-38.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, ki so se nas spomnili ob boleznih in smrti naše nepozabne soproge, mame, stare mame in tašče, gospe

Peruzzi Marije roj. Král

se najtopleje zahvalujemo. Posebej hvala prečastiti duhovščini, gospodu župniku Franu Finžgarju, gospodu prim. dr. Ivanu Jenku in uradništvu Mestne hranilnice ljubljanske.

Najlepša hvala tudi za poklonjeno mnogobrojno cvetje. Za tolažeče obiske in častno spremstvo na zadnji poti drage nam pokojnice izrekamo srčno hvalo in Bog povrni.

Maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 20. t. m. v trnovski cerkvi ob 8. uri zjutraj.

Rodbini: PERUZZI - ČESNIK

Pride sijajna opereta

POT DO SRCA

Charlotte Susa Hilda Krüger Kurt Vesperman

Abesinija dežela suženjstva

Suženjev je v tej deželi Ras Tafarija že nad dva milijona

V mesečniku »Po širnem svetu« piše W. J. Makin: Med svojim leto dni trajajočim bivanjem v Abesiniji sem se najbolj zanimal za trgovino s sužnji in za njihov položaj. Takoj v začetku se mi je zdelo čudno, da so se tudi belokožci nerazumno ozirali okrog, če sem jih o tem vprašal. Nihče ne more tajiti, da je v Abesiniji suženjstvo močno razširjeno. »Črna slonovina«, kakor pravijo suženj, se še vedno kupuje in prodaja. Čeprav si država kot članica Društva narodov in tudi njen vladar prizadevata napraviti suženjstvu konec, prihajajo na trge vedno nove karavane suženjev. Po nedavnih ocenitvi je zdaj v Abesiniji dva milijona suženjev, po mojem mnenju in opazovanjih jih je pa še več.

Res veljajo po cesarski naredbi otroci suženjev za državljane in bo čez nekaj desetletij suženjstvo docela izginilo. Toda danes se trguje s črno slonovino prav tako, kakor so trgovali v Ameriki z alkoholnimi pijačami, dokler je bila v veljavi prohibicija. Bili so primeri, da so ljudje na skrivnost nacin izginili komaj štiri kilometre od cesarske palače. V vijugastih, ozkih in temnih ulicah abesinske prestolnice Addis Abebe se človeku kaj lahko pripeti, da dobi nenadoma udarec po glavi in da ga odvedejo v klet. In ko se pomika pozneje karavana proti obali, peljejo s seboj ujetnika, omamljenega s strupom in ukročenega z udarci.

Visok uradnik v Addis Abebi, ki

sem ga vprašal, kako je s suženjstvom, me je povabil, naj pridem pogledat njegove sužnje. Odkrito mi je priznal, da jih ima 50. Ko je izšla pred tremi leti cesarska naredba, mi je pravil, sem vse osvobodil. Sužnji pa niso hoteli zapustiti svoje hiše, češ, da bi umrli od lakote. Zdaj mi že presedajo. Hrana je draga, moj zaslužek pa ni tako velik, da bi mogel rediti toliko suženjev. Mnogo otrok imajo tudi bogati abesinski svečeniki. Mnogi sužnji so ušli svojim gospodarjem, ki so grdo ravnali z njimi. Ubežni suženj je v samostanu varen pred svojim gospodarjem. Svečeniki radi nudijo suženjem zavetje. Toda suženj se kmalu prepriča, da je v samostanu, ki ima na svojih zemljiščih mnogo dela in da se njegov položaj ni prav nič zboljšal.

Cesar Ras Tafari je ustanovil v Addis Abebi tajno pisarno, ki ji je namen zatirati trgovino s sužnji. Pisarna posluje že od leta 1924, govori se pa, da so njeni uradniki podkupljivi. Izdajajo dovoljenja, po katerih sme služničad spremljati svoje gospodarje na poti k morju, kar sicer ni dovoljeno. Kdor pozna Abesinijo, bo vedel, da si lahko trgovec s sužnji preskrbi za denar cel kup takih dovoljenj. Društvo narodov in liga proti suženjstvu sta že opetovano pozvala abesinskega cesarja, naj odločno nastopi proti trgovini s sužnji. Zanimiv je odgovor, ki je prišel na ta poziv 12. julija 1931. Glasi se:

»Naj sprejme to od zmagovalca leva, Judovega plemena, od izvoljenega Gospoda in abesinskega kralja kraljev predsednik lige proti suženjstvu. Mir z vami! Ukrenili smo, da se sužnji v javni lasti osvobode in da se trgovina s sužnji z zakonom prepove. Bilo bi krivično primerjati naše suženjstvo s suženjstvom, kakršno je vladalo prej v Evropi in Ameriki in na katero misli zapadni človek, kadar sliši o suženjstvu. Abesinski sužnji pa niso oropani vsake nade, kakor so bili njihovi bratje na zapadu. Moj krščanski narod ni proti temu, da bi sužnji zavzemali položaje, da bi pridobivali zemljišča in se učili obrti, za kar gotovo zasluži pohvalo.«

Neznana Napoleonova čestilka

Obletnico smrti velikega cesarja Francozov, ki je umrl 5. maja 1821, je proslavila letos v Parizu skupina zvestih bonapartistov s službo božjo v kapelici des Invalides, kjer je pokopan Napoleon. Potem so pa odšli k Bonapartovemu spomeniku na trgu Vendôme. Poveljnik Marchel, ki je bil lani poslan na otok sv. Helene, da bi uredil Napoleonov muzej v hiši, kjer je veliki cesar umrl in za katerega ohranitev je dal pokojni Coty pol milijona frankov, je predaval ob letošnji obletnici o svojih vtisih na otoku sv. Helene. Marchel je edini človek, ki je po Napoleonovi smrti živel v hiši, kjer je premagani zmagovalac končal svojo burno pot skozi življenje.

Marchel je bil določen za ureditev Napoleonovega muzeja zato, ker je o njem znano, da je eden najboljših poznavalcev Napoleona in njegove dobe. Ves svoj prosti čas je posvetil proučevanju Napoleonovih bojišč v Franciji, Nemčiji, Španiji, Avstriji, Italiji, Rusiji in Egiptu. Marchel je v svojem predavanju med drugim povedal, da mu je poslala na predvečer njegovega odhoda s sv. Helene neznana žena 52 krasnih šopkov vijolic s prošnjo, naj jih položi k plošči, ki označuje kraj, kjer je bil prvotno pokopan na otoku Napoleon. Število 52 je izbrala neznana čestilka velikega Korzičana zato, ker odgovarja številu let, ki jih je doživel Bonaparte.

Sedmorčki

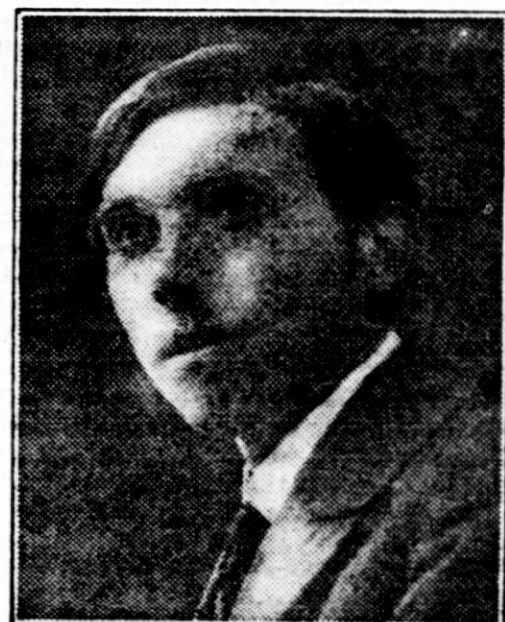
Nedavno so vsi svetovni listi zabeležili vest o petorčkih v Torontu. Neka mati je porodila pet deklek in vse so ostale žive. »Umschau« pa poroča v zvezi s tem, da je dosegla med maternimi rekord soproga Nemca Thiela Römerja že leta 1600. Na steni Römerjeve

ve hiše nasproti mestne cerkve v Hamelnu je kamen z reliefom. Tu sta upodobljena oče in mati s tremi večjimi hčerkami, sredi med njimi je pa blazina, na kateri leži šest novorojenčkov, zaviti v plenice. Sedmega novorojenčka drži oče na blazini.

Pod kamenito ploščo je napis, ki pravi, da je porodila žena Thiela Römerja Ana 9. januarja 1600 sedem otrok, in sicer dva dečka in pet deklic, ki so jih sicer krstili, toda 26. januarja so vsi umrli.

V duševni zmedenosti v smrt

Krško, 14. maja. Tukajšnji blaginik mestne hranilnice g. Jože Simončič je preživel zadnje čase težke dneve svojega življenja. Brez miru je taval in blodil okoli, dokler ni duševno popolnoma podlegel težki depresiji. Našli so ga v soboto 4. t. m. v Jelačičevih gozdovih pri Zapršiču v zadnjih zdihajih; pogladi si je bil kroglo v desno senco. Na vprašanje gozdarja, zakaj se je ustrelil, je zmeden odgovoril, da mu je tako nasvetoval zdravnik. Skrčen je slonel na arastu in obupno klical na pomoč. Sam je bil še toliko pri zavesti, da si je izpiral smrtno nevarno rano, čez podrgno uro je pa v groznih mukah izdihnil. Pokopali so ga na odredbo tamošnjih oblasti v Zapršiču.

Ko je Simončič brez sledu izginil, so se jele širiti po Zasavju senzacionalne vesti, ki so pa zaenkrat brez vsake stvarne podlage. Uvedena je preiskava. Dosedaj so ugotovili le 8000 Din primanjilja in pet obveznic investicijskega posojila. Ta škoda je pa visoko krita s Simončičevim premoženjem.

Pokojni Jože Simončič je bil znan daleč naokoli. Vse ga je spoštovalo in ljubilo. Bil je zelo dobrega srca, zlasti za reveže. Vsakemu je privoščil dobro besedo. Kot član je bil tudi v različnih nacionalnih organizacijah, nekaterim tudi mecem. Vsi domačini ga zelo pomiljujejo in globoko součustvujejo z njegovo usodo. Zapuščena žena in nepreskrbljeno hčerko ter bolešno mater in brata v Leskovcu in dve sestri v Ljubljani.

Pepo, odšel si v večnost, odkoder ni več povratka. Tvoja žena s hčerko, mati, sestre in brat Te obkrojuje. Obkrojuje Te mnogo Tvojih prijateljev in znancev, s katerimi si bil vedno dober in mil ter prijeten družabnik. Naj Ti bo zemljica lahka, Tvojim sorodnikom naše najiskrenejše sožalje!

Iz Kranja

— Gostovanje ljubljanske drame. Dramsko gledališče v Ljubljani bo letos prvič gostovalo v Kranju jutri v četrtek ob 21. v gledališki dvorani Narodnega doma. Vprizorilo bo duhovito in nadvse uspešno Wildeovo komedijo Bunbury. Vstopnice v predprodaji v Hlebovi trgovini.

— Poroka. V nedeljo se je poročila gđ. Vikica Andrašičeva, hčerka znanega kranjskega veletrgovca, z industrijem Heinrichejem iz Skofje Loke. Godba kranjskega glasbenega društva, sokolski pevski zbor in gasilski četa so ji priredili zelo lepo podoknico na predvečer poroke. Obilo srčel!

— Posravniki večer novemu poslanstvu. Kranjskogospodarsko društvo je priredilo v soboto novemu poslanstvu g. dr. Francu Semrovu, ki je bil izvoljen na Jevičevi listi, posravniki večer, ki so se ga udeležili številni prijatelji novega poslanca. Večer se je vršil v dvorani hotela Stara pošta.

— Sokolska akademija in nastop. Kot uvod v proslavo 40-letnice kranjskega Sokolskega društva se bo vršila v soboto ob pol 21. pred Narodnim domom akademija, v nedeljo ob pol 16. pa nastop na letnem tečajnišču. Na nastopu nastopijo dijaki in dijakinja drž. realne gimnazije in teletilne šole, učenci in učenke obrtne in trgovske šole, mladina obeh narodnih šol ter vsi sokolski oddelki. Pred nastopom bo poklonila deca praporu spominskih trak »Čuvajte Jugoslavijo«. Trak je razstavljen v izložbi tovarne Ika. Pri prireditvah sodelujeta godba 40. pešpolka Triglavskega in godba Kranjskega glasbenega društva.

— Napad. V ponedeljek zjutraj sta napadla hlapca Franc Z. in Alojzij K. s Huj, oba že kaznovana zaradi tatvine in tepeža, tovarniškega delavca Novaka s Primskovega. Srečala sta ga na cesti pred pokopališčem in ga začela pretepati s kromlom po glavi. Novak je padel in se potem zatekel s bližnjim živim mejo, da bi zavaroval glavo. Naslednja pa sta ga izvilka iz meje in ga pretepla še dalje. Povzročila sta mu nad levim očesom veliko odprto rano. Ko so ju prijeli orozniki, oba odločno tajita, da bi napadla Novaka.

— Pila, ni plačala. Kranjski stražniki so prijeli v ponedeljek zvitjo Angelo P., ki je že parkrat obiskala Kranj, kjer je po gostilnah jedla in pila a nič plačala. Zraven pa še kradla steklenice in kozarce. Stražniki so našli pri njej kar tri dežnike, dva ženska in enega moškega; slednji še išče svojega pravega lastnika.

— Učiteljica. Kaj nas ohrani vedno v enakem stanju, kaj nas plemeniti in kaj popravi čisto celo naravo samo?

— Učenka: Steznik.